

Hol van Isten?

Lekció: Mt 1,18-25/Textus: Mt 1,23

2020. december 26.

Szeretett gyülekezeti testvéreim, és minden kedves érdeklődő a képernyőn keresztül!

Hol van Isten? A karácsonyi válasz erre a nagyon mély és eleven kérdésre, hogy Isten velünk van.

Hol van Isten? Ez olyan egyetemes kérdés, ami keresztények és nem keresztények szívében is megjelenik. Felteszik, feltesszük ezt a kérdést újra és újra, amikor valamilyen nehézségbe, nyomorúságba kerülünk, és nem látjuk, nem tapasztaljuk Istent.

Hol van Isten? Ott feszül ez a kérdés azoknak a szívében, akik vágnak Isten után, de még nem találkoztak Vele, keresik Őt, érdeklődnek, de érzik, hogy még nem érkezett el számukra az az idő, az az alkalom, amikor felragyog előttük Isten szeretetének a valósága. És bár másként, de megfogalmazódik ez a kérdés azoknak az ajkán is, akik azt mondják: nincs Isten, akik akár ellenségesek a kereszténységgel, akár teljesen őszintén csak keresnek. Ránéznek a világ nehézségeire, küzdelmeire, borzalmaira, a szenvedésekre, és azt kérdezik tőlünk, keresztényektől: hol van Isten? Ha lenne Isten, mindez nem így lenne!

Hol van Isten? A Karácsony megingathatatlan válasza erre a kérdésre, hogy Isten velünk van, mert Isten emberré lett. A nagy titok, hogy a Teremtő, a Mindenható, az élő és szent Isten, aki létre hívta a világot, egyszer csak Jézus Krisztusban emberré lett. Magára öltötte az emberi természetet, az emberi testet! A mindenható Isten részévé lett saját teremtésének, emberré lett, belépett ebbe a világba. Otthagyta a mennyei dicsőséget, magasságot és szépséget, hogy részese legyen annak, amit mi átélünk.

Hol van Isten? Nem távolról szemléli a mi Istenünk ezt a világot, hanem belépett ebbe a világba ennek minden konfliktusával, gyilkos borzalmával, éhezéssel és pazarlással, gyermekhalállal és hatalmaskodással, környezetpusztítással és járvánnyal együtt. Egy olyan Istenben hiszünk, Aki nem tartja magától távol a nyomorúságot. Hol van Isten? Egy olyan Istent hiszünk, Aki nem zárja el magát kerítések vagy rácsok mögé a saját otthonába, Aki nem fordul el a bajtól és a szükségétől. Mi egy olyan tökéletes és szent Istenben hiszünk, Aki ugyanakkor egészen valóságosan ugyanazokon az utakon jár, ahol mi járunk, és azokat az eseményeket éli át a saját életében, amit mi élünk át. Ez a testet öltésnek a hihetetlen titka, csodája, ez a karácsonyi örömhír: megtörtént! Eljött Krisztusban. Isten velünk van. Isten leszállt.

Hogyan ragadhatjuk ezt meg az életünk személyes valóságában?

Arra hívlak benneteket, tekintetek most az életetekben egy olyan helyzetre, területre, ahol elesettek vagytok, ahol megoldatlanság van, ahol kívánjátok, szomjazzátok, várjátok az isteni eljövételt, Isten erejének, jelenlétének a megmutatkozását? Mit jelent erre a helyzetre nézve, hogy Isten velünk van? Aki keresőként van most jelen, tekintsen arra, vajon hogyan munkálkodik Isten azoknak az életében, akik megpróbálják hittel megragadni a karácsonyi evangéliumot!

Arról szeretnék beszélni, hogyan ragadhatjuk meg a „velünk az isten” valóságát akkor, amikor valami sötét és nehéz. Hogyan várakozunk Krisztus követőjeként? A felolvasott igeszakasz egy Krisztus előtt kb. hétszáz évvel született ézsaiási prófécia. *„Íme, fogan a szűz méhében és fiút szül, és nevezzétek nevét Immanuelnek, ami azt jelenti: velünk az Isten.”* Ennek a régi prófécianak, amire Máté evangélista azt mondja: Jézus Krisztusban beteljesedett, három kifejezésére alapján szeretnék rátekinteni arra, hogyan is várakozunk. Ez a három kifejezés: „íme”, „fogan a szűz”, „Immanuel”

1. Íme

Ez a kicsiny szócska arról beszél, hogy amikor várakozunk, akkor tudjuk, hogy Istennél vannak az idők. Ez a jelentéktelen kis szó, szinte csak töltelék-kifejezés, mégis nagyon komolyan megérintett, megszólított és

tanított engem az elmúlt hetekben. „Íme.” A Szentírásban nagyon sokszor megjelenik ez a szó, általában olyankor, amikor Isten egyszer csak elkezd valamit cselekedni. Isten megérkező, megjelenő, belépő, elinduló cselekvésére mutat sokszor ez a szócska: „Íme!” Mintha azt mondaná: „figyeld, lásd, nézd, most történik valami!” Amikor Isten népének közössége bajban, küzdelemben, szegyenben van, és egyszer csak felhangzik az Ószövetségben egy próféta ajkáról, hogy „Íme!” - ilyenkor a zárt ajtó megnyílik, a sötétségben feldereng a világosság, az áthatolhatatlannak tűnő felhőn átragyog a Nap, és az események mozgásba lendülnek. Cselekvés, történés indul. Az „Íme” arról beszél, hogy Isten egyszer csak a maga idejében elindítja, mozgásba hozza azt, amire várunk. Nem mi indítjuk el!

Nézzétek egy pillanatra József helyzetét! Amikor rájön, hogy jegyese, Mária gyermeket vár, bizonyára bezárul felette az ég. Ez sötétség, szegyen, botrány! Abban a korban a zsidóságban a jegyesség az a házassággal azonos mértékű jogi elkötelezettséget jelentett, csak még nem éltek együtt. A jegyesség vége ugyanolyan válást jelentett, mint a házassági elválás. Nyilván József és Mária beszélgettek egymással a kialakult helyzetről. Mária biztosan elmondta azt, amit mi Lukács evangéliumából ismerünk. (Lukács evangéliuma Mária oldaláról, Máté evangéliuma József oldaláról tárja eléink a karácsonyi történetet.) Megjelent Gábel angyal, és azt mondta, hogy a Szentlélek az, aki reá száll majd, és fiút fog szülni. Bármennyire is azt olvassuk azonban Józsefről, hogy istenfélő, igaz ember volt – azért ezt a történetet neki is nehéz befogadni! Titokban akarja elbocsájtani Máriát. Meg akarja őt óvni a szegyetől, sőt a megkövezéstől, hiszen az ószövetségi törvények szerint a házasságtörésért ez járt. Az ehhez kapcsolódó mély belső vívódás nyilván nem egy-két órát jelentett József életében. Küszködött a sötétségben, gyötrődött ebben az iszonyú nehéz helyzetben. Nyilván imádkozott is. Azt olvassuk, hogy mindezt végiggondolta magában - ez a megfontolásnak, a gondolkodásnak a kifejezése. Talán még azt is megkérdezte: „Istenem, hol vagy Te, mi ez, ami történik velem?” És akkor, íme, az Úr angyala megjelent neki álmában. Íme! Akkor belépett Isten, örömhírt hozott, feloldást és perspektívát adott, a legjobb időben.

Az elején azt kértem, találjatok valamit, amiben várjátok Isten eljövételét, a „velünk az Isten” örömhírét. Tudom jól, mennyire nehéz nekünk egy olyan Istenben hinni, vagy nagyon nehéz, szorongató helyzetben egy olyan Istenre türelemmel és bizalommal várni, aki egyszer csak talán, íme, megjelenik. Két oka is van annak, miért olyan alapvetően nehéz nekünk a várakozás. Neveltetésünk során mindvégig azt tanuljuk, mert egy olyan világban élünk, ami arra tanít, hogy a dolgokat nekünk kell megoldani, kézben tartani. Minden és mindenki ezt diktálja. Az az ember, aki csak vár, az erőtlen, gyenge, tehetetlen. Persze az élet sok területén igaz az, hogy kézbe kell venni dolgokat és meg kell oldani, de vannak helyzetek, amelyeket nem lehet. És mégis ott van a nyomás: meg kell oldani! De nem tudod megoldani. Meg kell, de lehetetlen, nem tudsz mit tenni, nem áll hatalmadban megoldani. Ez az a pont, amikor az embernek nagyon nehéz várni. Másrészt azért is nagyon nehéz Istenre várni, mert folyton ott ólálkodik a szívünkben a kétely, még ha Krisztus követői vagyunk is: „vajon tényleg megbízható Isten? Tényleg el fog jönni ez az „Íme” abban, amiben én várom Őt? Meddig várjak? Meddig várjak rá, és mi van, ha hiába várok?”

Mindkét nehézség mélyén az áll, hogy úgy képzeljük el a világot és benne a saját életünket, hogy ha van is Isten, Ő valahol kívül van, messze, távol a mi mindennapi eseményektől. A modern világkép, amiben élünk, ami a társadalmunkat meghatározza, kiteszékelte Isten a mindennapokból. Még akkor is kiteszékelte Isten a képzeletünk, a gondolkodásunk mindennapjaiból, ha keresztényként egyébként azt valljuk, hogy velünk van. Kintre, távolra helyezzük őt. Bensőnkben, ahogyan a dolgokat megítéljük, nem úgy látjuk a világot, hogy minden utcasarkon, minden helyzetben, minden találkozásban, minden természeti jelenségben, a másik ember minden rezdüléseiben ott van Isten. Ez az igazság pedig, de mégis, mi nem így képzeljük el ezt a világot! Szerintünk Isten kívül van, a mennyei magasságban. Aki hisz benne, hisz benne, aki nem, az nem, de nem tényező az élet közepén! Kiüresítettük ezt a világot Istentől, és csodálkozunk, hogy egyedül vagyunk benne.

Mi történne, ha egy pillanatra másként néznénk ezt? Vajon tényleg sikerült Istent kitessekelnünk a világból, mert annyira nincs szükség Rá? Vagy lehet, hogy Isten ugyanúgy itt van, mint ahogyan a bibliai korok embere látta, mert az ő képzelete más volt, csak annyi történt, hogy mi hittük el, hogy amiről vagy akiről nem veszünk tudomást, az nincs is? Vajon tényleg nincsenek Istennek csodái, jelei, belépései ebbe a világba, vagy csak mi nem tudunk várni, és nekünk nincs bizalmunk, nincsenek készségeink, képességeink, hogy meglássuk ezt? Ha Isten valóban emberré lett, akkor nem arról van szó, hogy Isten kívül lenne a világon, hanem arról van szó, hogy az ember lett megfosztva attól a képességtől, értelemről, képzelettől, amely képes volt megragadni, hogy Isten gazdagon jelen van. Mikor azt mondom, hogy Istennél vannak az idők, és akármiben várakozunk Rá, íme, egyszer csak eljön, és mozgásba lendülnek a dolgok – az arra épül, hogy Isten jelen van ebben a világban.

2. A szűz fogan méhében

Istennek nincsenek korlátai. *„Íme a szűz fogan méhében, és fiút szül.”* Azt mondom, ez képtelenség. Én is azt mondom: igen, ez képtelenség; de nagyon fontos: nem csak ma az, hanem akkor is az volt, amikor történt. Van a mai kor emberében egyfajta távolságtartás: azok más idők voltak, biblikus, mitikus, csodákkal teli idők, vagy talán meg sem történt, de mégis, akkoriban ez befogadhatóbb, hihetőbb volt. De kérlek, értsétek meg: az, hogy a szűz fogan méhében, akkor cseppet sem volt könnyebben elfogadható, mint ma! Egyrészt nem nagyon történtek Izraelben csodák akkoriban, nem igaz, hogy egy csodákkal teli idő lett volna. Az, hogy a szűz fogan a Szentlélektől, ugyanúgy befogadhatatlan volt, mint ha ma történne. József pontosan tudta, hogyan fogan egy gyermek. Ha számára természetes lett volna, hogy csak úgy a Szentlélektől fogannak a szüzek, akkor valószínűleg nem akarta volna elbocsájtani Máriát. Ez akkor sem volt elképzelhető, mint ahogy ma sem az. Annak, hogy József mégis elfogadta ezt a magyarázatot, egyetlen oka volt: *„Íme az Úr angyala megjelent neki álmában.”* Ez nem az a fajta éjszakai álom volt, amire reggel felébredve alig-alig emlékszik az ember; vagy ami napközben egy emlékképként hirtelen bevillan. De még csak nem is az az álom, amire pontosan emlékszel. Az Úr angyalának álombeli megjelenése olyan bizonyossággal járta át Józsefet, hogy nem csak igaznak fogadta el az üzenetet, hanem beleállt ebbe a nagyon nehéz, kínos történetbe, feleségül vette Máriát, és elhitte, hogy a születendő fiú valóban a Szentlélektől fogant, és nem más, mint az, aki által az Isten szabadulást szerez az Ő népének. Ezért lett a neve Jézus, Szabadító a bűnből.

Amikor Istenre várunk, hogy belépjen a saját történeteinkbe, ahol az Ő közbelépését, eljövételét szomjazzuk, akkor a képzeletünket meghaladó dologra várunk. Ézsaiás próféta leírta, hogy *„Íme a szűz fogan méhében, és fiút szül, és Immanuelnek nevezik”*, de ezt az ígét a zsidóság nem tekintette úgy, hogy ez a Messiásról szól. Máté evangélista az első, aki Jézus születése történetének lejegyzése során visszanéz az Ószövetségre, és felismeri ennek a próféciónak a beteljesedését. De a zsidóságban nem volt ott ez a várakozás! Tudták, hogy el fog jönni Isten uralma a Messiásban, el fog jönni egy uralkodó, de nem tudták pontosan, hogyan. Isten egyszer csak oly módon készíti el ezt a történetet, ahogy senki nem gondolta. Mintha Isten gyönyörködne abban, hogy úgy bontakoztatja ki a terveit, ahogy azt mi nem gondolnánk, és ahogy senki sem tudja kitalálni. Pedig valószínűleg arra nézve, amiben várjuk Isten szabadítását, eljövételét, nekünk megvan a magunk forгатókönyve, hogyan kellene annak történnie. Pál apostol azonban azt vallja a korinthusi levélben egy helyen Jézusról, az Evangéliumról, Krisztus eljövételéről: *„amit szem nem látott, fül nem hallott, amit az ember szíve meg sem sejtett, azt készítette el Isten az Őt szeretőknak.”* Máshol pedig így magasztalja Isten: *„aki pedig mindent megtehet, sokkal bőségesebben, mint ahogy mi kérjük, vagy gondoljuk a bennünk munkálkodó erő szerint, azé legyen a dicsőség!”*

Sokkal bőségesebben, egészen másképpen! Ez két dolgot jelenthet annak, aki várakozik Isten eljövételére. Az egyik, hogy elképzelni sem tudom, hogyan jelenik meg, hogy lép be abba, amiben várom Őt. Nagy valószínűség szerint meglepetésszerű lesz, nem olyan, ahogyan én elgondoltam. Nem úgy fog eljönni, ahogy korábban tapasztaltam. Nem úgy fog eljönni, ahogyan esetleg hasonló helyzetben valaki másnak az életében eljött. Isten szereti az újat, szereti a kiszámíthatatlant, nem unalmas, nem önmagát ismétlő, úgy tűnik, szereti a változatosságot. Gyönyörködik benne, mert Isten nem kiismerhető, nem megszelídíthető, nem kiszámítható. Ő Isten, az élő Isten! Másképp jön.

Másrészt az, hogy másképpen érkezik el, mint ahogy várjuk, semmiképpen nem azt jelenti, hogy az Ő érkezése, közbelépése, megjelenése olyan lesz, mint a filmben a magyar narancs, ami kicsit sárga, kicsit savanyú. Amikor Isten eljön, másként akár, mint ahogy várod vagy elképzeled, akkor Ő jót hoz, jót ad, teljeset és tökéletest. Lehet, hogy nem látjuk még, lehet, hogy másképpen vártuk, de szeretetével jön felénk az Úr.

3. Immanuel – velünk az Isten

Két dologról beszéltem a várakozással kapcsolatban: egyrészt az idők, amikor Ő mozgásba hozza a dolgokat, Őnála vannak, másodszer pedig: legyünk készek arra, hogy amikor érkezik, akkor minden képzeletünket felülmúlja. De miért tenné ezt Isten? Hogyan születhet meg bennem a bizalom, hogy ez tényleg így lesz? Mi a garancia, amire ráállhatok, hogy mindez tényleg meglesz?

A garancia, a bizonyosság abban van, hogy Jézus Krisztus eljövételében, életében, kereszthalálában, feltámadásában Isten azt hirdeti: nem ellened, hanem veled van. Nem közömbös irántad, mert veled van. Az egész teremtett világgal van, és ebben te is benne vagy, mint az Ő teremtménye. Ezért is ily módon örömhír a karácsonyi üzenet: „Immanuel, velünk az Isten!” Újra és újra, egyre mélyebben meg kell ezt ragadnunk a szívünkben, mert szívünk minden bizonytalansága, félelme, hidegsége ellenére Ő azt hirdeti: veled vagyok, szeretlek, ismerlek, kezemben tartom az életedet, mert kezemben tartom az egész világ életét.

Nagyon nehéz ezt igazán és mélyen megragadni! Ott van a kétely: lehet, hogy Isten az egész világgal van, de hogy engem szeret-e, az én életemben eljön-e az „íme”, eljön-e a minden képzeletet felülmúló megoldás, azt nem tudom. Azért nem tudod, mert a szíved hazudik. A szíved hazudik, amikor azt mondja neked, hogy Isten azért és akkor van veled, amikor te jól bízol Őbenne. És te most éppen nem tudsz jól bízni Őbenne. A szíved hazudik és becsap, mert azt mondja, hogy Isten akkor van veled, ha te mindent jól teszel. És tudod, hogy nem teszel mindent jól. A szíved becsap, mert azt mondja neked, hogy Isten akkor lesz majd veled ennyire bizonyosan és biztosan, ha már nem lesznek vétkeid, ha nem leszel soha irigy, féltékeny, ha nem viszálykodsz soha. De ez nem így van! Isten a Fiúban van veled. Isten a szűztől született Jézusban van veled. Isten Jézusért van veled, nem azért, mert jól bízol. Nem bízol jól. Nem azért, mert jól csinálod a dolgokat. Nem csinálod jól a dolgokat. Nem azért, mert nincsenek vétkeid. Vannak vétkeid, de Isten Jézusban és Jézusért veled van. Immanuel!

Tudjuk ezt értelmekkel, de a szívünkben egy másik törvény munkál: akkor hiszem, hogy Isten velem van, ha jól mennek körülöttem a dolgok, és ha úgy érzem, hogy teljesítettem Neki. Pedig a legnagyobb üzenet, hogy Isten velem van, meg veled van. Jézus neve, amikor megszületik: „Immanuel, velünk az Isten.” Máté evangéliumának az utolsó, 28. fejezetében, amikor Jézus feltámadása után kiküldi a tanítványokat, hogy menjenek el szerte a világba és hirdessék az Evangéliumot, utána azt mondja: „*én veletek vagyok minden napon, a világ végezetéig!*” Első fejezet: velünk van. Utolsó fejezet: velünk van. Mi van közepén? Jézus a kereszten, halálában felkiált: „*én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?*” Nincs vele az Isten! Az Immanuellel, a „Velünk az Isten”-nel nincs vele Isten. Miért? Azért, mert Jézus elhordozza mindazt, ami minket elválaszt Tőle. A szíved kételyei, a bizalmatlanságod, a bűneid, a jó teljesítményeid, mindaz, amit felépítesz, hogy elég jó légy Istennél, vagy mindaz, amiről tudod, hogy bűnként elválaszt Tőle, ott van Jézussal, ott van Jézuson. Elhagyja Jézus Krisztust az Atya, Rá helyezi minden ítéletét, hogy te pontosan tudd:

nem magadért, hanem Jézusért veled az Isten! Prédikáld magadnak az Evangéliumot! Hirdesd magadnak az Evangéliumot! Boruljunk le Előtte, és dicsőítsük Őt! „Íme, fogam a szűz méhében, fiút szül, nevezd a nevét Immanuelnek, ami azt jelenti: velünk az Isten!” Örvendezz, ahol ezt tapasztalod, és reménységgel várakozz, ahol ezt még várod!

Amen

(Lovas András)